บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับสินเชื่อในโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 โดยผลการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 นโยบายการดำเนินงานโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน

ในหัวข้อนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ องค์กรและกลไกการดำเนินงานการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ซึ่งประกอบด้วย องค์กรและกลไกการดำเนินงานระดับชาติ และระดับพื้นที่ กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ประกอบด้วย กระบวนการแก้ไขหนี้จากส่วนกลาง กระบวนการแก้ไขหนี้ในระบบ กระบวนการแก้ไขหนี้นอกระบบ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานของธนาคารออมสินในการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 องค์กรและกลไกการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน รัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) เป็นหน่วยงานหลักระดับชาติ รับผิดชอบดำเนินนโยบายและจัดตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานรับผิดชอบในการจัดทำยุทธศาสตร์และดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนในแต่ละด้านดังนี้

1) องค์กรและกลไกการดำเนินงานระดับชาติ ดำเนินการดังนี้คือ

1.1) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 274/2546 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2546 ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) เพื่อเป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน อีกทั้งเสนอแนะนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี ตลอดจนอำนวยการ สั่งการ เร่งรัด กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนิน งานของส่วนราชการและองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับให้ดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่กำหนด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.2) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติระดับกระทรวง คำสั่ง ศตจ. ที่ 13/2548 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2548 ได้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ระดับกระทรวงทั้งสิ้น 9 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ (ศตจ.กษ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ศตจ.ทส.) กระทรวงคลัง (ศตจ.กค.) กระทรวงแรงงาน (ศตจ.รง.) กระทรวงการศึกษาธิการ (ศตจ.ศธ.) กระทรวงสาธารณสุข (ศตจ.สธ.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ศตจ.พม.) และกระทรวงพาณิชย์ (ศตจ.พณ.) โดยโครงสร้างการบริหาร ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ระดับกระทรวงจะเหมือนกันทุกกระทรวง กล่าวคือ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นประธาน โดยทำหน้าที่รับนโยบายจาก ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ไปดำเนินการเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ดูแลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์

1.3) การจัดตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานชุดต่างๆ เพื่อรับผิดชอบในการกำหนดแนว ทางและมาตรการแก้ไขปัญหาตามสภาพของปัญหาที่มีผู้ลงทะเบียนได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ด้านทรัพยากร ที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย ด้านหนี้สินคนยากจน และด้านแผนพัฒนาชุมชน ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ในเดือนพฤษภาคม 2548 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นใหม่โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1.3.1) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ที่ทำกิน เอกสารสิทธิ์ และที่อยู่อาศัยคนยากจน

1.3.2) คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจน

1.3.3) คณะอนุกรรมการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาสคนยากจนด้านเกษตร กรรม

1.3.4) คณะอนุกรรมการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาสคนยากจนด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม

นอกจากนี้ได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการการจัดคาราวานแก้จน และคณะอนุกรรมการด้านวิชาการการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน โดยคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าวยกเว้นคณะอนุกรรม การด้านวิชาการฯ จะปฏิบัติหน้าที่ตามรูปแบบของการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านที่ได้รับมอบหมาย ส่วนคณะอนุกรรมการด้านวิชาการฯ ทำหน้าที่รวบรวม ศึกษา ค้นคว้า และจัดทำข้อมูลด้านวิชาการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) องค์กรและกลไกการดำเนินงานระดับพื้นที่ แบ่งออกเป็นดังนี้คือ

2.1) กรุงเทพมหานครและจังหวัด___กำหนดให้มีศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน กทม. (ศตจ.กทม.) และศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนจังหวัด (ศตจ.จ.) เป็นหน่วยงานอำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนในพื้นที่ โครงสร้างศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนจังหวัด จะสอดคล้องกับศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ

2.2) ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ กำหนดให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนอำเภอ/กิ่งอำเภอ (ศตจ.อ./กิ่ง อ.) และอนุกรรมการรับผิดชอบใน7 ฝ่าย โดยมีหน้าที่ที่สำคัญคือ จัดทำประชาคม สำรวจ วิเคราะห์ อุปสงค์อุปทาน ให้ถูกต้องตามสภาพปัญหาและความเป็นจริง กำหนดเป้าหมายและเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานบูรณาการแผนและงบประมาณในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรภาคประชาชน

2.3) กลไกระดับตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน__องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล จะร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและประชาชนในพื้นที่ จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาความยากจนของตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่ ทั้งนี้ต้องสอดคล้องและรองรับกับแผนปฏิบัติการของ ศตจ.ในระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกส่วนงาน การบริหารโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน สรุประดับขั้นการดำเนินงานและหน้าที่ของ ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ดังแสดงในตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 ระดับขั้นการดำเนินงานและหน้าที่ของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ

ระดับขั้นการดำเนินงานของ ศตจ.	หน้าที่
ระดับชาติ	กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม
ระดับกระทรวง	กำกับ ติดตาม สนับสนุนหน่วยงานในสังกัด
ระดับ กทม.และจังหวัด	อำนวยการและบูรณาการการปฏิบัติงานในพื้นที่ กทม. และจังหวัด
ระดับเขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ	บูรณาการการปฏิบัติงานในพื้นที่ เขต/อำเภอ/กิ่งอำเภอ
ระดับตำบล/เทศบาล	บูรณาการการปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบล/เทศบาล หรือการปฏิบัติงานในระดับรากหญ้า

ที่มา : www.khonthai.com ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.1.2 กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน เป็นนโยบายข้อหนึ่งในมาตรการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนของที่มีผู้ลงทะเบียนมากที่สุด ดังนั้นการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีองค์กรดำเนินงานที่มีเอกภาพในการปฏิบัติและบูรณาการ ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) จึงได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ คือ

1. กำหนดมาตรการ แนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนและบูรณาการการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

2. เร่งรัด กำกับ ติดตาม สั่งการให้ส่วนราชการดำเนินการไปตามแนวทางและมาตรการที่กำหนด

3. เร่งรัดให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมาย และมาตรการทางภาษีอากร

4. จัดวางระบบข้อมูล หนี้สินคนจน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการแก้ไขปัญหา

5. จัดวางมาตรการป้องกันภาวะหนี้สินของคนยากจนในระยะสั้นและระยะยาว

6. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติมอบหมาย

ในการที่จะให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ข้างต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจน จึงจัดตั้งคณะทำงานด้านการพิจารณาจัดทำแผน ปฏิบัติการและการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนฯ ขึ้น เพื่อดำเนินการปฏิบัติตามนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินในแนวลึกและรวดเร็ว โดยคณะทำงานดังกล่าวมีกรอบอำนาจหน้าที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดทำระบบข้อมูลทะเบียนคนยากจน โดยรวมถึงการนำข้อมูลผู้มาลงทะเบียนผ่านกระทรวงมหาดไทยมาใช้เพื่อแก้ปัญหาหนี้สิน

2. กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในเชิงบูรณาการตามที่คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนกำหนด

3. จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

4. ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรประชาชน ในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

5. ให้คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. กำกับ ติดตาม ประเมินผลและเร่งรัดการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินในระดับพื้นที่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

7. รายงานผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนทราบ

ขั้นตอนการทำงานของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ มีดังนี้คือ เมื่อศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติได้ลูกหนี้ในส่วนของหนี้จากการประกอบอาชีพแล้วจะแบ่งลูกหนี้ให้สถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์และ ธนาคาร กรุงไทย จำกัด มหาชน รับลูกหนี้ไปดำเนินการต่อไป โดยมีเกณฑ์การแบ่งลูกหนี้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

1) ลูกหนี้ภาคเกษตรกรรม ในกรณีของหนี้ภาคเกษตรทั้งหมด ไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่มีหลักประกัน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะเป็นผู้รับลูกหนี้เหล่านี้ทั้งหมดเพื่อไปดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ต่อไป

2) ลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สามารถแบ่งหนี้ที่อยู่อาศัยได้เป็น 2 กรณี คือ

2.1) หนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท และมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ จะเป็นผู้รับไปดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ต่อไป

2.2) หนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันตามข้อมูลการลงทะเบียน (กรณีลูกหนี้แจ้งข้อมูลตามแบบฟอร์มรับลงทะเบียนว่าไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันสินเชื่อ) ให้ดำเนินการดังนี้

2.2.1) หากการเจรจาพบว่าเป็นลูกหนี้ในระบบสถาบันการเงิน และมีการผูกพันหลักทรัพย์ค้ำประกันไว้กับธนาคารหนึ่งธนาคารใด ให้ธนาคารเจ้าของหลักประกันรับเรื่องไปพิจารณาดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ต่อไป

2.2.2) หากการเจรจาพบว่า ลูกหนี้ไม่มีหลักประกันใดๆ ให้สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (สปท.)และคณะอนุกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำรับลูกหนี้ไปพิจารณาพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้แล้ว จึงนำส่งธนาคารออมสินและธนาคารกรุงไทย โดยหากเป็นหนี้สินเชื่อรายย่อยซึ่งมีมูลหนี้ไม่เกิน100,000 บาท จะส่งให้ธนาคารออมสิน แต่หากเป็นหนี้สินเชื่อที่วงเงินกู้เกินกว่า 100,000 บาท จะส่งให้ธนาคารกรุงไทย รับเรื่องไปพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อของแต่ละธนาคาร

3) ลูกหนี้สินเชื่อประเภทอื่น (นอกเหนือจากหนี้สินภาคเกษตรกรรม และหนี้สินจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย) การแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละธนาคาร จะแบ่งตามขนาดของมูลหนี้ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.1) หนี้รายย่อยที่มีมูลหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท ทั้งในส่วนที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันให้ ธนาคารออมสินรับไปดำเนินการ

3.2) หนี้ที่มีมูลหนี้ ตั้งแต่ 100,001 บาท ถึง 500,000 บาท ทั้งในส่วนที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันให้ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยรับไปดำเนินการ โดยมีข้อแม้ว่าลูกหนี้นั้นต้องเป็นลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 คือเป็นกิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง กิจการค้าปลีก หรือกิจการอื่นที่มีจำนวนการจ้างงาน มูลค่าสินทรัพย์ถาวรหรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ตามจำนวนหรือเงื่อนไขอื่นๆ ที่คณะกรรมการกำหนด แต่หากลูกหนี้ไม่เข้าข่ายคุณสมบัติที่กำหนดไว้ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยข้างต้นให้ สำนักงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุนและคณะอนุกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ เข้ามาดำเนินการพิจารณาพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้แล้วส่งให้ ธนาคารกรุงไทยรับลูกหนี้เหล่านี้ไปพิจารณาตามหลัก เกณฑ์ของธนาคารกรุงไทย

3.3) หนี้ที่มีมูลหนี้ตั้งแต่ 500,001 บาทขึ้นไป ธนาคารกรุงไทยจะรับไปดำเนินการทั้งในส่วนที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันและไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันประกัน แต่หากเป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันประกัน ก่อนที่จะส่งลูกหนี้ให้ ธนาคารกรุงไทย สำนักงานแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำจะรับไปพิจารณาพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้แล้วส่งให้ ธนาคารกรุงไทย พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของธนาคารต่อไป

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นไปอย่างมีระบบ จะต้องมีกระบวนการแก้ไขทั้งจากส่วนกลางซึ่งเป็นหน่วยงานกลางผู้ออกนโยบาย และในพื้นที่ที่มี ศตจ.จังหวัดเป็นแกนนำในการแก้ปัญหา เพื่อให้การแก้ไขเป็นไปอย่างตรงจุดโดยการแก้ไขปัญหาหนี้สินในพื้นที่จะแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆคือการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบซึ่งประกอบด้วยหนี้ในระบบสถาบันการเงินและหนี้ในระบบชุมชน และการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ โดยมีกระบวนการและกรอบการเจรจาหนี้ ดังนี้ (ศูนย์อำนวยการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน : 2547)

1) กระบวนการแก้ไขจากส่วนกลาง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้คือ

1.1) กระทรวงการคลังถือเป็นหน่วยงานสำคัญในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยจะประสานงานกับผู้บริหารของสถาบันการเงินและธนาคารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีการและ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรการ โดยจะมีการจัดตั้งศูนย์พี่เลี้ยงของแต่ละธนาคารขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางของธนาคารในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการคลังจะประสานงานกับ ศตจ. จังหวัดในการรับส่งข้อมูลเจ้าหนี้และลูกหนี้

1.2) กระทรวงการคลังได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับ ศตจ. จังหวัดโดยตรงและทำหน้าที่เป็น Call Centre สำหรับแก้ไขปัญหาหนี้และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที

1.3) มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการและดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนฯ และประสานงานกับคณะทำงานเพื่อการฟื้นฟูอื่นๆ เช่น ด้านการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ และด้านการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นไปอย่างยั่งยืน สามารถแสดงกระบวนการแก้ไขจากส่วนกลางได้ดังรูปที่ 4.1

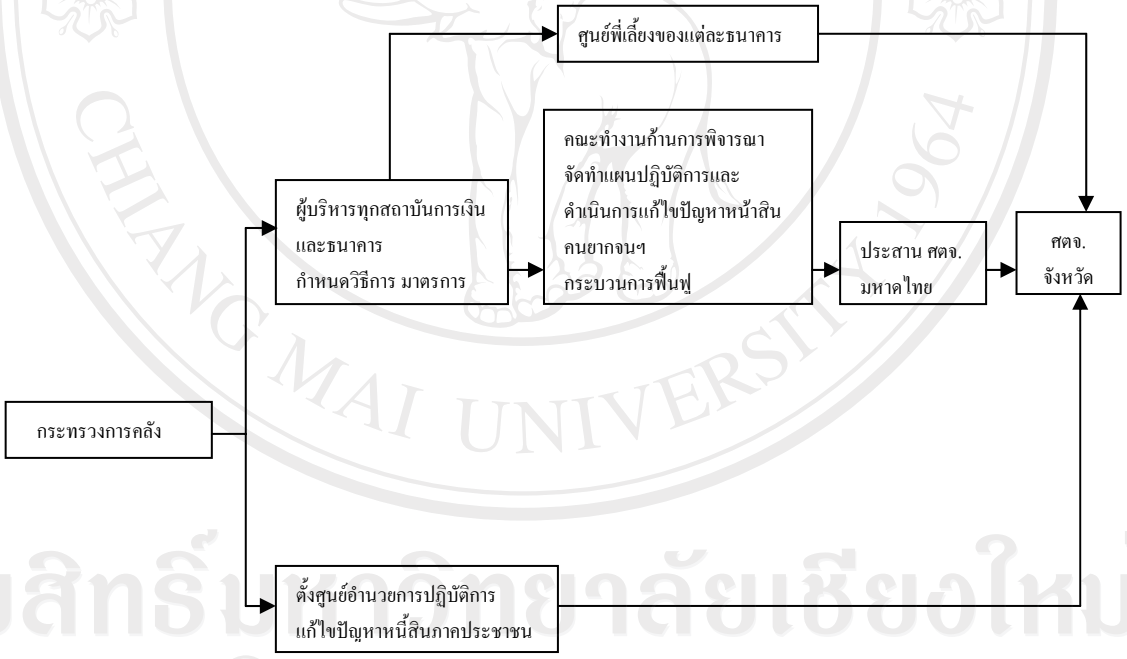

รูปที่ 4.1 กระบวนการแก้ไขหนี้ภาคประชาชนจากส่วนกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) กระบวนการแก้ไขหนี้ในระบบ

การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบจะแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ส่วน คือการแก้ไขหนี้ในระบบสถาบันการเงิน และการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบชุมชน ดังนี้

2.1) หนี้ในระบบสถาบันการเงิน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้คือ

2.1.1) กระทรวงการคลังส่งข้อมูลที่รวบรวมจากกระทรวงมหาดไทยที่ตรวจสอบแล้ว เพื่อส่งข้อมูลให้สำนักงานใหญ่ของธนาคารเพื่อวางระบบการบริหารจัดการ

2.1.2) สาขาธนาคารเจ้าหนี้ดำเนินการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของแต่ละธนาคาร หากเจรจาสำเร็จ ให้บันทึกผลการเจรจาลงแบบ น.1 แล้วส่งข้อมูล ผลการเจรจาให้ ศตจ.อำเภอทราบ เพื่อบันทึกข้อมูลรายงานผลกระทรวงมหาดไทยและกระทรวง การคลังต่อไป โดยธนาคารเจ้าหนี้จะต้องมีระบบการจัดการและการวัดผลความสำเร็จของลูกหนี้ในกลุ่มนี้อย่างชัดเจนและยั่งยืนด้วย แต่หากการเจรจาไม่สำเร็จให้ธนาคารส่งข้อมูลลูกหนี้นั้นให้สำนักงานใหญ่ของธนาคาร เพื่อเข้าระบบการบริหารจัดการที่ธนาคารวางไว้ แล้วเข้าสู่กระบวนการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กันอีกครั้ง

2.1.3) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นไปอย่างเบ็ดเสร็จ ยั่งยืน และถาวรไม่เกิดปัญหาการก่อหนี้ซ้ำซ้อนและการกลับมาเป็นหนี้ใหม่อีกครั้ง ในกระบวนการปรับ โครงสร้างหนี้ของธนาคารดังกล่าวข้างต้นจะต้องมีกระบวนการให้ความช่วยเหลือแบบฟื้นฟูกับลูกหนี้ทุกรายควบคู่กันไปตามความต้องการของลูกหนี้ โดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนจะประสานงานกับสถาบันการเงินและคณะอนุกรรมการด้านอื่นๆ เช่นด้านการส่งเสริมอาชีพ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฟื้นฟู เพื่อกำหนดมาตรการเสริม และประสานงานกับภาคประชาชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฟื้นฟู และหลังจากเข้ากระบวน การฟื้นฟูแล้วให้ส่งผลลูกหนี้กลับมายังคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนเพื่อส่งข้อมูลให้ธนาคารดำเนินการต่อไป

กรอบปฏิบัติในการเจรจา

1) ในการเจรจาให้ธนาคารเจ้าหนี้ดำเนินการได้ทันที

2) เมื่อการเจรจาเป็นผลสำเร็จให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ตัวแทน ศตจ. อำเภอ บันทึกผลการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ในแบบ น.1 (แบบรายงานผลการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ในระบบ) พร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ เป็น 3 ชุด สำหรับเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และตัวแทน ศตจ. อำเภอ

3) เมื่อจัดทำแบบ น.1 แล้ว ให้ ศตจ. อำเภอบันทึกข้อมูลผลการเจรจาในระบบคอมพิวเตอร์ในทุกสิ้นวัน

4) กรอบการเจรจาจะยึดถือตามคำขอที่ระบุในแบบลงทะเบียนลูกหนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

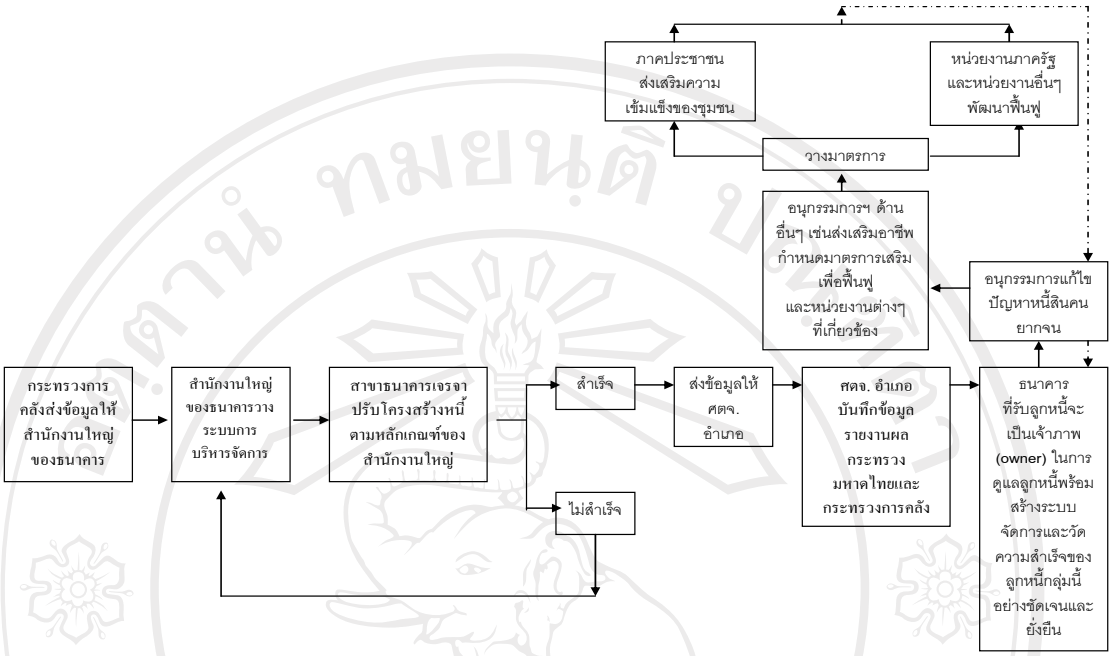

รูปที่ 4.2 กระบวนการแก้ไขหนี้สินในระบบสถาบันการเงิน

2.2) หนี้ในระบบชุมชน

ประกอบด้วย หนี้กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เครดิตยูเนี่ยน สหกรณ์ และกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

2.2.1) กระทรวงการคลังส่งข้อมูลเจ้าหนี้และลูกหนี้ที่รวบรวมจากกระทรวงมหาดไทยให้ ศตจ. จังหวัด/อำเภอ

2.2.2) ให้ ศตจ. อำเภอเป็นผู้ประสานเพื่อจัดให้มีการเจรจา โดยมีผู้แทนของธ.ก.ส. หรือ ธ.ออมสิน และผู้แทนของภาคประชาชนเป็นที่ปรึกษาหาวิธีการและแนะนำการแก้ปัญหาตามระเบียบที่เจ้าหนี้มีอยู่ หากได้รับการร้องขอ

2.2.3) ในการแก้ไขปัญหาจะแบ่งเจ้าหนี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเจ้าหนี้ที่มีระบบการจัดการและฐานะการเงินที่เข้มแข็งที่สามารถปรับโครงสร้างหนี้เองได้ และกลุ่มเจ้าหนี้ที่ระบบการจัดการและฐานะการเงินอ่อนแอที่ ศตจ. จังหวัด/อำเภอ ต้องให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการ

2.2.4) หากเจรจาสำเร็จ ศตจ. อำเภอ และผู้แทนอำเภอบันทึกข้อมูล เพื่อรายงานผลต่อกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลัง โดยจะมีอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน วางระบบการจัดการและการวัดผลความสำเร็จของลูกหนี้ใน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กลุ่มนี้อย่างชัดเจนและยั่งยืนด้วย แต่หากการเจรจาไม่สำเร็จผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมหาสาเหตุและแก้ปัญหาแล้วเจรจากันอีกครั้ง แล้วส่งข้อมูลลูกหนี้ให้ ศตจ. อำเภออีกครั้งหนึ่ง

กรอบปฏิบัติในการเจรจา

กรอบปฏิบัติในการเจรจาหนี้ในระบบชุมชนจะมีลักษณะคล้ายกับกรณีการเจรจาหนี้ในระบบสถาบันการเงิน ดังนี้

1) ในการเจรจาให้จำแนกเจ้าหนี้เป็นรายเจ้าหนี้ โดยเชิญเจ้าหนี้คราวละ 1 ราย ในแต่ละช่วงการเจรจาต่อลูกหนี้ทุกรายที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหนี้รายดังกล่าว

2) เพื่อความรวดเร็วอาจจะจัดให้มีคณะผู้เจรจาจำนวนหลายคณะเพื่อเจรจาไปพร้อมๆ กันก็ได้

3)ในการเจรจาหากลูกหนี้มีเจ้าหนี้จำนวนหลายราย ให้ยึดเจ้าหนี้เป็นหลักในการเจรจา โดยให้ดำเนินการตามข้อ 1 ข้างต้น ซึ่งลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายรายจะต้องมาพบเจ้าหนี้แต่ละรายตามกำหนดนัดที่อยู่ในช่วงการเจรจาของเจ้าหนี้รายนั้นๆ

4) เมื่อการเจรจาเป็นผลสำเร็จให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ตัวแทน ศตจ. อำเภอ จัดทำแบบ น.1 ผลการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ จำนวน 3 ชุด สำหรับเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และตัวแทน ศตจ. อำเภอ

5) เมื่อจัดทำแบบ น.1 แล้ว ให้ ศตจ. อำเภอบันทึกข้อมูลผลการเจรจาในระบบคอมพิวเตอร์ในทุกสิ้นวัน

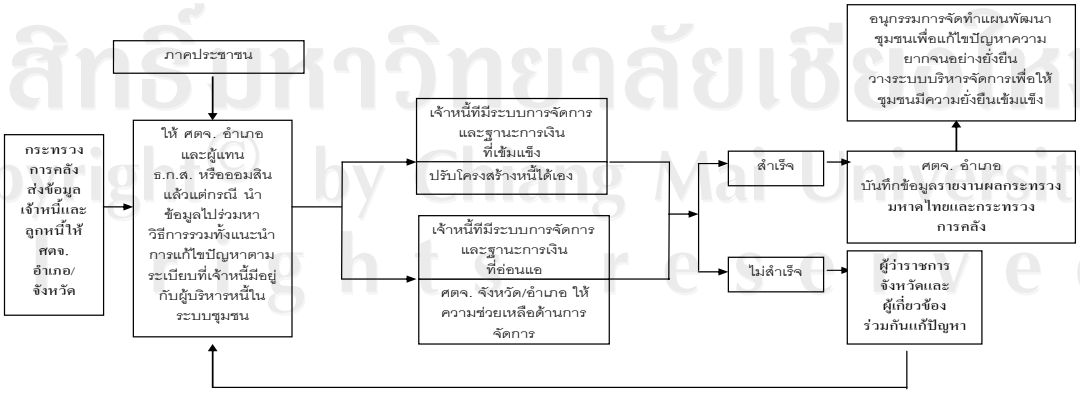

รูปที่ 4.3 กระบวนการแก้ไขหนี้ในระบบชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3) กระบวนการแก้ไขหนี้นอกระบบ

กระบวนการแก้ไขหนี้นอกระบบ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

3.1) กระทรวงการคลังส่งข้อมูลเจ้าหนี้และลูกหนี้ที่ได้รับจากกระทรวงมหาดไทยให้ ศตจ. จังหวัด/อำเภอ

3.2) ศตจ. อำเภอแต่งตั้งคณะผู้เจรจาหนี้ ซึ่งควรประกอบด้วย

3.2.1) นายอำเภอหรือผู้แทน

3.2.2) สรรพากร

3.2.3) พัฒนากร

3.2.4) ปลัด อบต. หรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน

3.2.5) ผู้แทนธนาคาร

3.2.6) ตำรวจ

3.2.7) ตัวแทนกรรมการชุมชน (ถ้ามี)

ทั้งนี้ จำนวนบุคคลในคณะผู้เจรจาหนี้จะมีมากหรือน้อยกว่านี้เพื่อให้มีจำนวนคณะมากขึ้นเพียงพอต่อปริมาณงานในพื้นที่ก็ได้ เว้นแต่ผู้แทนธนาคารต้องมีทุกคณะ

3.3) ศตจ. อำเภอแบ่งงานให้คณะผู้เจรจาหนี้แต่ละคณะ โดยจำแนกตามกลุ่มลูกหนี้ที่ธนาคารจะรับไปดูแล

3.4) คณะผู้เจรจาหนี้ข้างต้น ลงพื้นที่เพื่อชี้แจง สอบถามข้อมูล และจัดแบ่งกลุ่มลูกหนี้

ทั้งนี้ ศตจ. อำเภอ อาจมอบหมายให้ภาคชุมชนโดยเฉพาะกองทุนหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมและคัดแยกลูกหนี้ พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็นในการเจรจาหนี้เตรียมไว้ให้คณะผู้เจรจาก็ได้

3.5) คณะผู้เจรจาหนี้เชิญเจ้าหนี้และลูกหนี้เจรจา

3.5.1) หากลูกหนี้รายใดไม่เข้าร่วมเจรจาให้คณะผู้เจรจาเชิญลูกหนี้รายนั้นมาเจรจาอีกครั้งโดยมีระยะเวลาห่างกับการเจรจาครั้งแรกไม่เกินเจ็ดวันทำการ ยกเว้นกรณีมีเหตุผลอันควรขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะผู้เจรจา

3.5.2) หากเจ้าหนี้รายใดไม่เข้าร่วมเจรจาให้พักการเจรจาและส่งให้ ศตจ. อำเภอ หรือจังหวัด ดำเนินการต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กรณี ที่สงสัยว่าหนี้นั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ให้ตรวจสอบรายชื่อจากเจ้าพนักงานตำรวจ

3.6) กรณีสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทีให้ เจ้าหนี้ ลูกหนี้และ ศตจ. อำเภอลงนามในแบบ น.2 แล้ว ศตจ. อำเภอบันทึกข้อมูลผลการเจรจาเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลัง รวมทั้งส่งเรื่องให้สถาบันการเงินเพื่อเข้าระบบการพิจารณาของธนาคารแต่ละแห่ง

แต่หากการเจรจาไม่สำเร็จให้คณะผู้เจรจาหนี้บันทึกแจ้งผลการเจรจาและปัญหาให้ศตจ. อำเภอ และ ศตจ. จังหวัด เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป ก่อนที่จะกลับมาสู่กระบวนการเจรจาหนี้อีกครั้งหนึ่ง

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหานั้น เป็นไปตามระดับความหนักเบาและง่ายยากของปัญหาซึ่งปรากฏบทบาทตามรูปที่ 4.5 ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้วินิจฉัย โดยกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นว่าควรส่งหน่วยงาน สรรพากร สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตำรวจ ให้รวบรวมรายชื่อส่งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน เพื่อดำเนินการแจกจ่ายปัญหาไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.7) เพื่อให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นไปอย่างเบ็ดเสร็จ ยั่งยืนและถาวรไม่เกิดปัญหาการก่อหนี้ซ้ำซ้อนและการกลับมาเป็นหนี้ใหม่อีกครั้ง ในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีกระบวนการให้ความช่วยเหลือแบบฟื้นฟูกับลูกหนี้ทุกรายควบคู่กันไปตามความต้องการของลูกหนี้ โดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนจะรับข้อมูลความต้องการต่างๆ ของลูกหนี้จากธนาคารแล้วประสานงานกับคณะอนุกรรมการด้านอื่นๆ เช่น ด้านการส่งเสริมอาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟู มากำหนดมาตรการเสริม โดยจะประสานงานกับภาคประชาชนด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ เกี่ยวกับการพัฒนาฟื้นฟู แล้วส่งผลการฟื้นฟูกลับมายังคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินคนยากจนเพื่อส่งข้อมูลให้ธนาคารดำเนินการต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

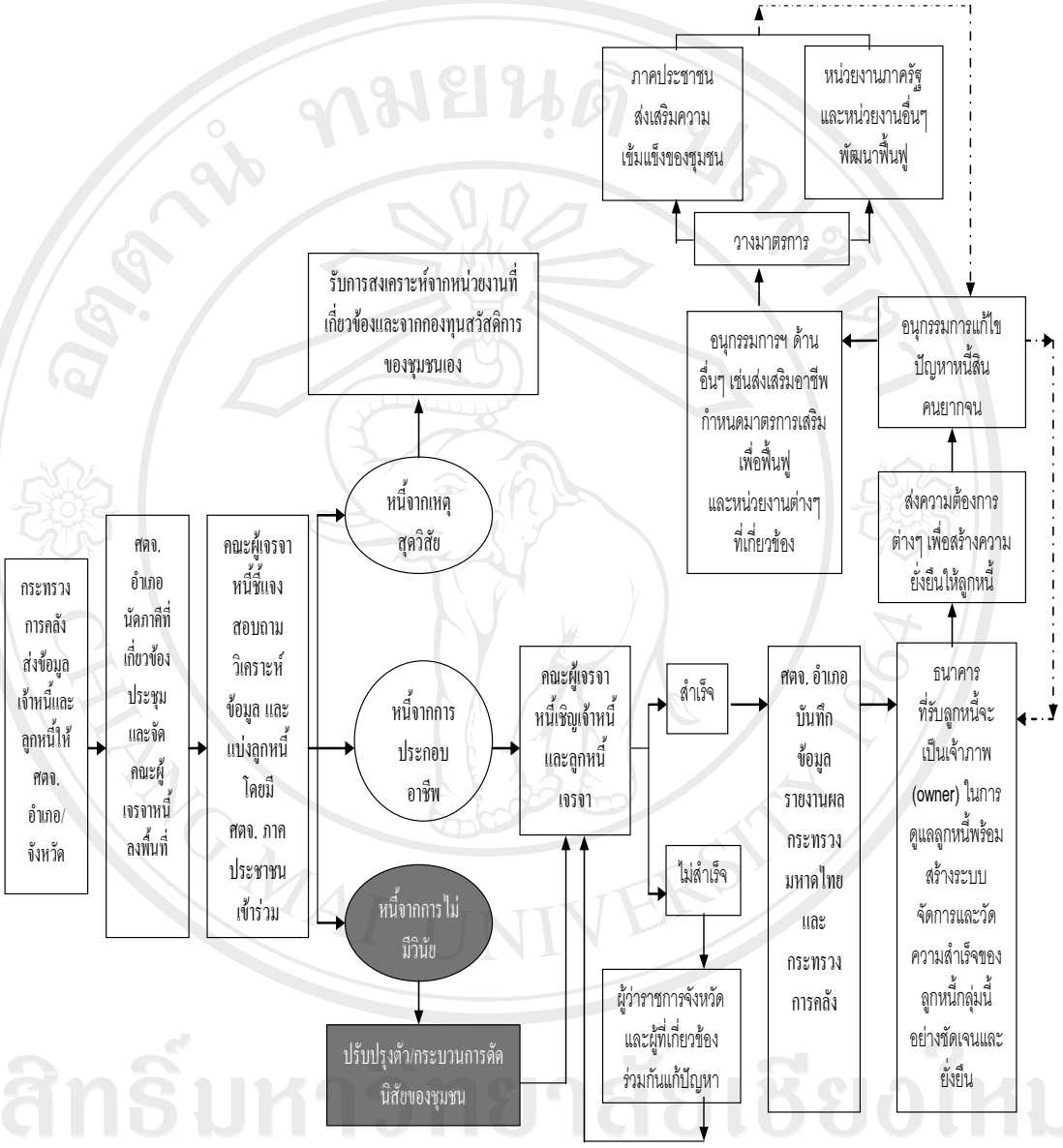

รูปที่ 4.4 กระบวนการแก้ไขหนี้นอกระบบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

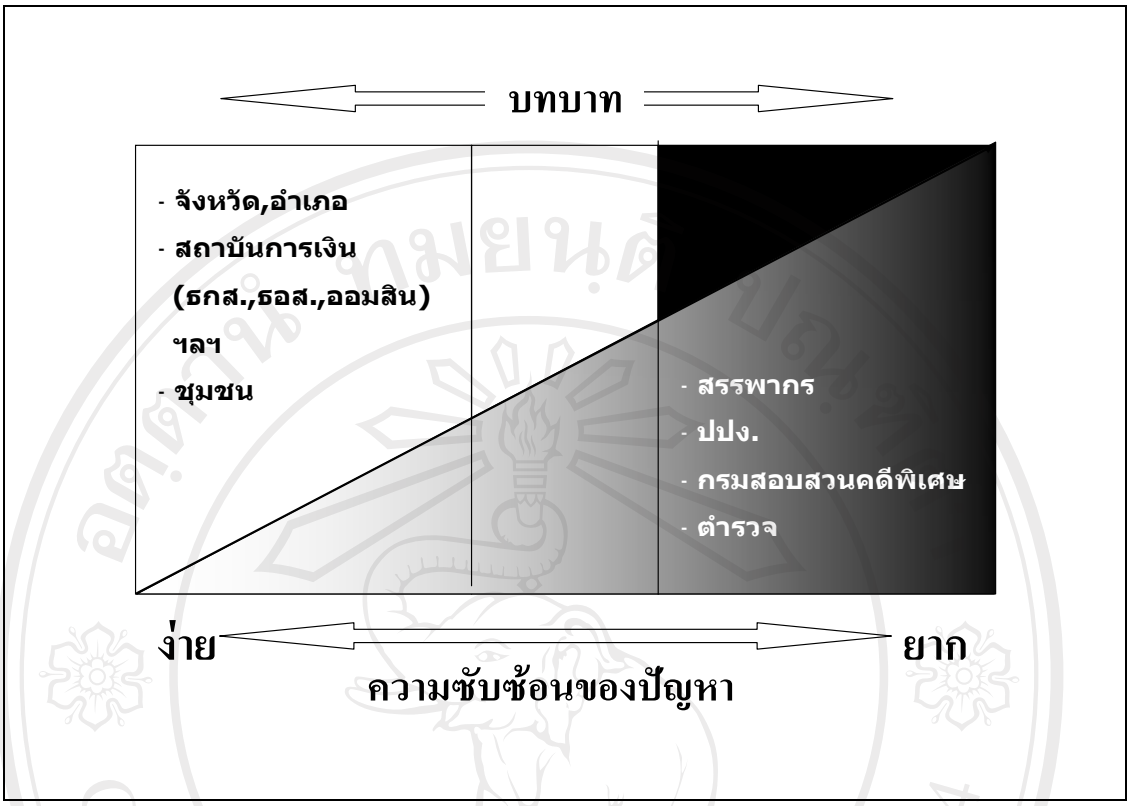

รูปที่ 4.5 การแก้ปัญหาตามระดับความหนักเบาและง่ายยากของปัญหา

กรอบปฏิบัติในการเจรจาไกล่เกลี่ยหนี้ของ ศตจ. อำเภอ

1) การเจรจาให้ใช้ภูมิลำเนาลูกหนี้เป็นหลัก
2) ให้จำแนกลูกหนี้ เป็นรายเจ้าหนี้
3) ในกรณีที่เจ้าหนี้มีลูกหนี้หลายราย ให้เชิญลูกหนี้มาเจรจาในคราวเดียวกัน
4) ในกรณีเจ้าหนี้มีภูมิลำเนาอยู่นอกท้องที่ลูกหนี้ ให้เชิญเจ้าหนี้มาเจรจาในท้องที่ของลูกหนี้

หลักเกณฑ์การเจรจาประนอมหนี้ของ ศตจ. อำเภอ กับเจ้าหนี้นอกระบบ

ในกระบวนการเจรจาต่อรองหนี้กับเจ้าหนี้ มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1) กรณีลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้

ให้ ศตจ. อำเภอ พิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ประกอบกับหลักทรัพย์ค้ำประกันเพื่อให้สถาบันการเงินรับเข้าเป็นลูกหนี้ในระบบตามความสมัครใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) กรณีลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

ให้ ศตจ. อำเภอ ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปปรับปรุงและฟื้นฟูให้ลูกหนี้มีรายได้ เกิดขึ้นและถ้าหน่วยงานนั้นๆ ได้จัดมาตรการช่วยเหลือแล้วมั่นใจว่าจะทำให้ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้เท่าไรก็ให้ ศตจ. อำเภอ เจรจาต่อรองลงให้เหลือยอดหนี้ที่จะรับซื้อเพียงเท่านั้น เพื่อให้ธนาคารรับเข้าเป็นลูกหนี้ในระบบตามความสมัครใจ

4.1.3 แนวทางการดำเนินงานของธนาคารออมสินในการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

ธนาคารออมสิน ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนดังนี้

1) การเจรจาแก้ไขหนี้

ให้ธนาคารออมสินสาขาแต่งตั้งตัวแทนเป็นคณะกรรมการเจรจาแก้ไขหนี้ร่วมกับ ศตจ. โดยการแต่งตั้งจำนวนตัวแทนของสาขาให้ประสานงานกับ ศตจ.ในพื้นที่ โดยพิจารณาจากจำนวนผู้ลงทะเบียนคนจนในพื้นที่ และมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1.1) ลูกหนี้ที่เข้าร่วมการเจรจา ต้องเป็นลูกหนี้ที่ผ่านการลงทะเบียนคนจน ที่ผ่านการคัดเลือกว่าเป็นหนี้จากการประกอบอาชีพ และหรือหนี้จากการอุปโภคบริโภคเท่านั้น ต้องไม่เป็นหนี้จากเหตุสุดวิสัย หรือหนี้จากการไม่มีวินัย

1.2) หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเจรจา มีดังนี้

1.2.1) ให้ลูกหนี้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด

1.2.2) หากเจ้าหนี้ได้รับผลประโยชน์มากแล้ว ควรมีส่วนลดให้ลูกหนี้ด้วยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับลูกหนี้

1.2.3) ควรมีการลดหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้

1.3) การแบ่งกลุ่มลูกหนี้ในการให้ความช่วยเหลือ

1.3.1) กลุ่มที่มีความสามารถในการชำระหนี้ ให้ติดต่อขอกู้กับธนาคาร

1.3.2) กลุ่มที่ต้องมีการพัฒนาควบคู่ ให้ ศตจ. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการพัฒนาคุณภาพลูกหนี้ก่อน เพื่อให้มีความสามารถในการชำระหนี้ จนเมื่อลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้แล้ว จึงจะให้ติดต่อกับธนาคารเพื่อดำเนินการขอกู้

1.3.3) กลุ่มที่ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ให้ส่งเรื่องคืน ศตจ.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) การให้สินเชื่อเพื่อแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสิน

มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

2.1) เมื่อ ศตจ. ส่งรายชื่อผู้ผ่านการเจรจาแก้ไขหนี้ให้แก่ธนาคารแล้วให้พิจารณาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้สินเชื่อดังนี้

2.1.1) คุณสมบัติผู้กู้ ต้องมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ แต่เมื่อรวมระยะเวลาผ่อนชำระหนี้จะต้องไม่เกิน 65 ปี ในกรณีที่ผู้ขอกู้อายุเกิน 65 ปี จะต้องมีผู้กู้ร่วมที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ มีอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่เกษตรกรรม และจะต้องประกอบอาชีพมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีสถานที่ประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่เดียวกับสาขาที่ติดต่อ มีความสามารถในการผ่อนชำระคืนธนาคารเป็นรายเดือนได้ และมีบัญชีเงินฝากกับธนาคารออมสิน

2.1.2) วัตถุประสงค์การกู้ เพื่อชำระหนี้ใน/นอกระบบที่เกิดจากการประกอบอาชีพ

2.1.3) จำนวนเงินให้กู้ ตามมูลหนี้ที่ได้รับแจ้งจาก ศตจ. แต่ไม่เกินรายละ 100,000 บาท

2.1.4) ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 5 ปี

2.1.5) วิธีชำระคืนเงินกู้ ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นงวดรายเดือนเท่ากันทุกเดือน โดยผู้กู้ต้องชำระเงินภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ทำสัญญา การชำระหนี้สามารถชำระด้วยเงินสดหรือหักจากบัญชีเงินฝากของผู้กู้ก็ได้

2.1.6) หลักประกันการกู้เงิน สามารถใช้ได้ทั้งบุคคล สมุดเงินฝากออมสิน สลากออมสิน โฉนดที่ดิน ที่ดินพร้อมอาคาร ห้องชุด สิทธิการเช่า ทั้งนี้ หลักทรัพย์ต้องตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีความเจริญ มีไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอื่นๆ ตามความจำเป็น มีทางเข้าออกเป็นทางสาธารณประโยชน์ ที่รถยนต์สามารถเข้าออกได้สะดวก

4.2 ผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสิน

ในการศึกษาผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน จะอธิบายถึงผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินทั้งประเทศ และผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินภาค 7 ประกอบด้วย การเจรจาเพื่อหาแนวทางให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความยากจนที่ไปลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือ ทั้งลูกหนี้นอกระบบและลูกหนี้ในระบบ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือโดยการให้สินเชื่อ เพื่อให้ผู้ประสบปัญหาความยากจนได้รับการแก้ไขหนี้นอกระบบให้กลับมาเป็นหนี้ในระบบ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.1 ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินทั้งประเทศ

ธนาคารออมสินได้รับมอบลูกหนี้ที่ผ่านการลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการเจรจาเพื่อหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งสิ้น 943,148 ราย มีมูลหนี้รวมทั้งสิ้น 53,574.72 ล้านบาทโดยแบ่งเป็นหนี้นอกระบบ จำนวน700,140 ราย มูลหนี้ 23,215 ล้านบาท และลูกหนี้ในระบบ จำนวน 243,008 ราย มูลหนี้ 30,359.72 ล้านบาท ธนาคารได้ดำเนินการเชิญลูกหนี้เข้าสู่ขบวนการเจรจาเพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือตามแนวทางของธนาคาร ซึ่งผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2550 สรุปได้ดังนี้

1) ผลการเจรจาแก้ไขหนี้นอกระบบ

จากลูกหนี้นอกระบบที่เข้าร่วมการเจรจาแก้ไขปัญหาหนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น 700,140 ราย ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมการเจรจาแล้วเปลี่ยนใจขอออกจากโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 66.12 เนื่องจากคิดว่าถ้าเข้าร่วมโครงการแล้วจะได้รับเงินแจกฟรี และบางส่วนเห็นว่ากระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานมีความยุ่งยาก จำนวนลูกหนี้ผ่านการเจรจาแล้วแต่ไม่ประสงค์ที่จะกู้เงินกับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 23.10 และลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาและมีความประสงค์ขอกู้เงินกับธนาคารออมสิน มีเพียงร้อยละ 10.78 ซึ่งลูกหนี้ที่แจ้งความประสงค์ขอกู้เงินกับธนาคารออมสิน เมื่อธนาคารเชิญให้ลูกหนี้ยื่นเอกสารขอกู้เงินเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนแล้ว พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่ไม่มาติดต่อ คิดเป็นร้อยละ5.95 ของจำนวนลูกหนี้นอกระบบ และมีมูลหนี้สูงถึง 1,326.69 ล้านบาท รองลงมาคือธนาคารออมสินไม่อนุมัติให้เงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 26.09 ของจำนวนลูกหนี้นอกระบบ และมีมูลหนี้ 856.26 ล้านบาท ในขณะที่มีลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติให้เงินกู้จากธนาคารออมสิน เพียงร้อยละ 18.73 ของจำนวนลูกหนี้นอกระบบ และมีมูลหนี้เพียง 693.38 ล้านบาท (ตารางที่ 4.2)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานหนี้นอกระบบของธนาคารออมสิน

รายการ	จำนวน		มูลหนี้	
	คน	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1.ลูกหนี้ที่เข้าร่วมการเจรจาและขอออกจากโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน	462,943	66.12	N/A	N/A
2.ลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาและแจ้งความประสงค์ในการขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน	75,444	10.78	2,876.33	12.39
2.1 อนุมัติให้เงินกู้	14,131	(2.02)	693.38	(2.99)
2.2 ไม่อนุมัติให้เงินกู้	19,681	(2.81)	856.26	(3.69)
2.3 ลูกหนี้ไม่มาติดต่อขอกู้เงิน	41,632	(5.95)	1,326.69	(5.74)
3. ลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาแต่ไม่ประสงค์จะขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน	161,753	23.10	N/A	N/A
รวม	700,140	100.0	23,215	100.0

ที่มา: สำนักปรับหนี้สินภาคประชาชน ธนาคารออมสิน (2550)

2) ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ในระบบ

ธนาคารออมสินมีลูกหนี้ในระบบที่ไปลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ตามมาตรการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน รวม 243,008 ราย มีมูลหนี้รวมทั้งสิ้น 30,359.72 ล้านบาท เมื่อธนาคารออมสินเชิญลูกหนี้เข้าร่วมการเจรจาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้ ลูกหนี้ส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมการเจรจาแล้วขอยุติเรื่อง คิดเป็นร้อยละ89.62 ของลูกหนี้ในระบบโดยมีมูลหนี้สูงถึง 19,823.41ล้านบาท รองลงมาคือกลุ่มลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จหมายถึงการเจรจาที่สามารถตกลงหาข้อยุติถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินระหว่างลูกหนี้กับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 9.93 ของลูกหนี้ในระบบโดยมีมูลหนี้ 2,741.67 ล้านบาท และกลุ่มลูกหนี้ที่เจรจาไม่สำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 0.44 ของลูกหนี้ในระบบ และมีมูลหนี้น้อยที่สุดเพียง 189.63 ล้านบาท ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียดของลูกหนี้แต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มลูกหนี้ในระบบที่เข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้วขอยุติเรื่อง เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่ที่ธนาคารเชิญให้มาเจรจาเพื่อแก้ไขหนี้แล้วไม่เข้าร่วมการเจรจาตามนัด คิดเป็นร้อยละ 45.14 ของลูกหนี้ในระบบ แต่มีมูลหนี้น้อยที่สุดเพียง 64.08 ล้านบาท รองลงมาคือลูกหนี้ไม่ประสงค์จะดำเนินการตามโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนต่อไป คิดเป็นร้อยละ 39.53 ของลูกหนี้ในระบบ แต่มีมูลหนี้สูงถึง 5,871.90 ล้านบาท และ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ลูกหนี้ชำระหนี้หมดแล้ว คิดเป็นร้อยละ 4.95 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้ 1,669.03 ล้านบาท ตามลำดับ

กลุ่มลูกหนี้ที่เจรจาสำเร็จและหาข้อยุติแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนได้ ส่วนใหญ่มีความประสงค์ขอปรับโครงสร้างหนี้ คิดเป็นร้อยละ5.26 ของลูกหนี้ในระบบโดยมีมูลหนี้ 1,003.05 ล้านบาท รองลงมาลูกหนี้ตกลงกับธนาคารด้วยเหตุผลอื่น เช่น ลูกหนี้ยินยอมชำระหนี้ส่วนที่ค้างชำระและขอผ่อนชำระตามงวดปกติต่อไป หรือลูกหนี้จะหาเงินมาชำระเพื่อปิดบัญชี คิดเป็นร้อยละ4.65ของลูกหนี้ในระบบ มีมูลหนี้สูงถึง1,730.59 ล้านบาท และลูกหนี้มีความประสงค์ Refinance ไปสถาบันการเงินอื่น มีน้อยเพียงร้อยละ 0.02 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้น้อยเพียง 8.03 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่เจรจาไม่สำเร็จเนื่องจากส่วนใหญ่ถูกส่งเรื่องเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายแล้ว เช่น อยู่ระหว่างการฟ้องร้อง, การบังคับคดี คิดเป็นร้อยละ0.29 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้สูงถึง 130.45 ล้านบาท รองลงมาคือลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคาร คิดเป็นร้อยละ0.09 ของลูกหนี้ในระบบมีมูลหนี้ 30.03 ล้านบาท และน้อยที่สุดคือลูกหนี้และธนาคารไม่สามารถตกลงเงื่อนไขในการชำระหนี้ได้ คิดเป็นร้อยละ0.06 ของลูกหนี้ในระบบมีมูลหนี้ 29.15 ล้านบาท

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานหนี้ในระบบของธนาคารออมสิน

ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ในระบบ	จำนวนราย		จำนวนเงิน	
	คน	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. เจรจาสำเร็จ	24,141	9.93	2,741.67	9.03
1.1 ลูกหนี้มีความประสงค์ขอปรับโครงสร้างหนี้	12,799	(5.26)	1,003.05	(3.30)
1.2 ลูกหนีมีความประสงค์จะ Refinance ไปสถาบันการเงินอื่น	39	(0.02)	8.03	(0.03)
1.3 ลูกหนี้กับธนาคารตกลงกันได้ด้วยเหตุผลอื่น เช่น ลูกหนี้ยินยอมชำระหนี้ส่วนที่ค้างชำระและขอผ่อนชำระตามงวดปกติต่อไป หรือลูกหนี้จะหาเงินมาชำระเพื่อปิดบัญชี	11,303	(4.65)	1,730.59	(5.70)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ในระบบ	จำนวนราย		จำนวนเงิน	
	คน	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
2. เจรจาไม่สำเร็จ	1,079	0.44	189.63	0.62
2.1 ลูกหนี้และธนาคารไม่สามารถตกลงเงื่อนไขในการชำระหนี้ได้	160	(0.06)	29.15	(0.10)
2.2 ลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคาร	213	(0.09)	30.03	(0.10)
2.3 ลูกหนี้ถูกส่งเรื่องเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายแล้ว เช่น อยู่ระหว่างการฟ้องร้อง, การบังคับคดี เป็นต้น	706	(0.29)	130.45	(0.42)
3. ลูกหนี้ขอยุติเรื่อง	217,788	89.62	19,823.41	65.30
3.1 ลูกหนี้ไม่ประสงค์ดำเนินการต่อ	96,062	(39.53)	5,871.90	(19.34)
3.2 ลูกหนี้ไม่เข้าร่วมการเจรจา	109,691	(45.14)	64.08	(0.21)
3.3 ลูกหนี้ชำระหนี้หมดแล้ว	12,035	(4.95)	1,669.03	(5.50)
รวม	243,008	100.00	30,359.72	100.00

ที่มา: สำนักปรับหนี้สินภาคประชาชน ธนาคารออมสิน (2550)

3) ผลการอนุมัติสินเชื่อ

เมื่อธนาคารออมสินได้เชิญลูกหนี้ทั้งหนี้นอกระบบและในระบบ เข้าสู่กระบวนการเจรจาแก้ไขหนี้แล้ว (รายละเอียดตามตารางที่ 4.2 และ 4.3) สำหรับลูกหนี้ที่มีความประสงค์ขอกู้เงินกับธนาคารออมสิน ธนาคารจะให้ลูกหนี้ดำเนินการยื่นขอสินเชื่อและพิจารณาอนุมัติสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ของการพิจารณาสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ซึ่งผลการดำเนินงานอนุมัติสินเชื่อ สรุปได้ดังนี้ ในปี 2548 ธนาคารออมสินได้รับจัดสรรเป้าหมายให้อนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนโดยกำหนดเป้าหมายลูกหนี้จำนวน 20,000 ราย และจำนวนเงินที่อนุมัติสินเชื่อ 1,500 ล้านบาท ผลการดำเนินงานพบว่า ธนาคารออมสินสามารถอนุมัติสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ได้เกินกว่าเป้าหมาย คือสามารถอนุมัติสินเชื่อได้มากถึง 20,706 ราย จำนวนเงิน 2,039 ล้านบาท สำหรับในปี 2549 ธนาคารออมสินได้รับจัดสรรเป้าหมายให้อนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนจำนวน 4,000 ราย และจำนวนเงินสินเชื่อ 270 ล้านบาท ผลการดำเนินงานพบว่า ธนาคารออมสินสามารถอนุมัติสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ได้มากถึง 5,587 ราย เป็นเงิน 1,357 ล้านบาท จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในปี 2548 และ2549 ธนาคารออมสิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สามารถดำเนินการอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนได้มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสิน ปี 2548 – 2549

เกณฑ์	ค่าเกณฑ์วัด					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้
	1	2	3	4	5		
ปี 2548							
1.จำนวนรายที่อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	<20,000	-	-	-	≥20,000	20,706	5
2.จำนวนเงินที่อนุมัติสินเชื่อ(ล้านบาท)	<1,500	-	-	-	≥1,500	2,039	5
ปี 2549							
1.จำนวนรายที่อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	<4,000	-	-	-	≥4,000	5,587	5
2.จำนวนเงินที่อนุมัติสินเชื่อ(ล้านบาท)	<270	-	-	-	≥270	1,357	5

ที่มา : รายงานประเมินผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน ประจำปี 2548 และ 2549

4.2.2 ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินภาค 7

ธนาคารออมสินภาค 7 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนให้แก่ลูกหนี้จำนวน 42,711 ราย โดยแบ่งเป็นหนี้นอกระบบ จำนวน 30,339 ราย และหนี้ในระบบ จำนวน 12,372 ราย โดยธนาคารออมสินภาค 7 ได้เชิญลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการฯ มาร่วมการเจรจาเพื่อหาแนวทางแก้ไขหนี้สิน พบว่า มีลูกหนี้เข้าร่วมการเจรจา 42,711 ราย ผลการเจรจาสรุปได้ดังนี้คือ

1) ผลการเจรจาการแก้ไขหนี้นอกระบบ

จากลูกหนี้นอกระบบของธนาคารออมสินภาค 7 ที่เข้าร่วมการเจรจาแก้ไขปัญหาหนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น30,339 ราย ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เมื่อเข้าร่วมการเจรจาแล้วขอออกจากโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน เนื่องจากคิดว่าถ้าเข้าร่วมโครงการแล้วจะได้รับเงินแจกฟรี ในขณะที่บางส่วนเห็นว่ากระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานมีความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 61.17 ของลูกหนี้นอกระบบ รองลงมาคือลูกหนี้ผ่านการเจรจาแล้วแต่ไม่มีความประสงค์ที่จะกู้เงินกับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 31.86 ของลูกหนี้นอกระบบ และมีลูกหนี้เพียงส่วนน้อยที่ผ่านการเจรจาแล้วมีความประสงค์จะกู้เงินกับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 6.98 ของลูกหนี้นอกระบบ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาและมีความประสงค์ที่จะกู้เงินกับธนาคารออมสิน มีจำนวน 2118 ราย มีมูลหนี้ทั้งสิ้น 78.34 ล้านบาท เมื่อธนาคารเชิญให้ลูกหนี้ยื่นกู้เงิน พบว่า ลูกหนี้ไม่มาติดต่อตามที่แจ้งความประสงค์ไว้สูงถึง 1,208 ราย ในขณะที่มีลูกหนี้มาติดต่อขอกู้เงินจากธนาคารออมสินภาค 7 เพียงจำนวน 910 ราย โดยผลการพิจารณาสินเชื่อ พบว่า ธนาคารออมสินภาค 7 อนุมัติสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ จำนวน 381 ราย ในวงเงินกู้ 16.78 ล้านบาท และไม่อนุมัติสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ 529 ราย ซึ่งมีเพียงร้อยละ 1.74 ของลูกหนี้นอกระบบ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ผลการเจรจาแก้ไขหนี้นอกระบบ ของธนาคารออมสินภาค 7

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.ลูกหนี้ที่เข้าร่วมการเจรจาและขอออกจากโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน	18,594	61.17
2.ลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาและแจ้งความประสงค์ในการขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน	2,118	6.97
2.1 อนุมัติให้เงินกู้	381	(1.25)
2.2 ไม่อนุมัติให้เงินกู้	529	(1.74)
2.3 ลูกหนี้ไม่มาติดต่อขอกู้เงิน	1,208	(3.97)
3. ลูกหนี้ที่ผ่านการเจรจาแต่ไม่ประสงค์จะขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน	9,687	31.87
รวม	30,399	100.00

ที่มา: ธนาคารออมสินภาค 7 (2550)

2) ผลการเจรจาการแก้ไขหนี้ในระบบ

สำหรับการเจรจาแก้ไขปัญหาหนี้สินแก่ลูกหนี้ในระบบ ธนาคารออมสินภาค 7 มีลูกหนี้ในระบบที่ไปลงทะเบียนแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ตั้งแต่ปี 2548 – 2550 จำนวนทั้งสิ้น 12,372 ราย มีมูลหนี้รวม 2,243.76 ล้านบาท ผลการดำเนินงานมีดังนี้คือ ลูกหนี้ส่วนใหญ่เมื่อเจรจาแล้วขอยุติเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 89.07 ของลูกหนี้ในระบบโดยมีมูลหนี้สูงถึง ร้อยละ 93.48 ของมูลหนี้ในระบบ รองลงมาคือลูกหนี้สามารถเจรจากับธนาคารออมสินได้ผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 11.28 ของลูกหนี้ในระบบ และมีมูลหนี้เพียงร้อยละ 5.78 ของมูลหนี้ในระบบ และลูกหนี้เจรจากับธนาคารออมสินไม่ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 0.65 ของลูกหนี้ในระบบ โดยมีมูลหนี้น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.71 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของกลุ่มลูกหนี้ที่ขอยุติเรื่อง พบว่า ลูกหนี้เหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการต่อไป คิดเป็นร้อยละ51.40 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้สูงถึงร้อยละ64.27 ของมูลหนี้ในระบบ รองลงมาคือ ลูกหนี้ไม่เข้าร่วมการเจรจาแก้ไขปัญหาหนี้สิน ร้อยละ30.20 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้ร้อยละ28.98 ของมูลหนี้ในระบบ และลูกหนี้ชำระหนี้หมดแล้ว คิดเป็นร้อยละ7.47 ของลูกหนี้ในระบบและมีมูลหนี้ร้อยละ 0.23ของมูลหนี้ในระบบ ตามลำดับ

กรณีการเจรจาประสบผลสำเร็จ พบว่า ส่วนใหญ่เนื่องมาจากลูกหนี้มีความประสงค์ขอปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารออมสิน ได้แก่ การให้ลูกหนี้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคาร โดยธนาคารจะขยายระยะเวลาการส่งชำระหนี้ให้นานขึ้น เพื่อลดจำนวนเงินงวดที่ลูกหนี้จะต้องส่งชำระคืนธนาคารให้น้อยลง เท่ากับความสามารถที่ลูกหนี้จะส่งชำระได้ คิดเป็นร้อยละ 9.24 ของลูกหนี้ในระบบ โดยมีมูลหนี้เพียงร้อยละ4.44 รองลงมาคือ ลูกหนี้ตกลงกับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ได้ด้วยเหตุผลอื่น เช่น ลูกหนี้ยินยอมชำระหนี้ส่วนที่ค้างชำระ ลูกหนี้จะหาเงินมาชำระเพื่อปิดบัญชี มีเพียงส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.03 ของลูกหนี้ในระบบ โดยมีมูลหนี้คิดเป็นร้อยละ1.34 และลูกหนี้มีความประสงค์ขอกู้เงินกับสถาบันการเงินอื่นเพื่อนำเงินมาชำระปิดบัญชี เงินกู้ที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน เดิม (Refinance ไปสถาบันการเงินอื่น)มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ0.01ของลูกหนี้ในระบบ โดยมีมูลหนี้น้อยมากคิดเป็นร้อยละ 0.001 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่การเจรจาไม่ประสบผลสำเร็จ เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด โดยสาเหตุ ส่วนใหญ่เนื่องมาจากธนาคารออมสินได้ส่งเรื่องเพื่อดำเนินการทางกฎหมายกับลูกหนี้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของลูกหนี้ในระบบ และมีมูลหนี้ คิดเป็นร้อยละ0.61 ของจำนวนหนี้ในระบบ รองลงมาคือลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้คืนให้แก่ธนาคารออมสิน มีเพียงร้อยละ 0.14 ของลูกหนี้ในระบบ และมีมูลหนี้เพียงร้อยละ0.07 ของจำนวนหนี้ในระบบ และที่น้อยที่สุดคือลูกหนี้และธนาคารออมสินไม่สามารถตกลงเงื่อนไขในการชำระหนี้ได้ มีเพียงร้อยละ 0.13 ของลูกหนี้ในระบบ และมีมูลหนี้เพียงร้อยละ0.03 ของจำนวนหนี้ในระบบ ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.6 ผลการเจรจาลูกหนี้ในระบบของธนาคารออมสินภาค 7

ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ในระบบ	จำนวนราย		จำนวนเงิน	
	คน	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. เจรจาสำเร็จ	1,397	11.28	129,948,667.82	5.78
1.1 ลูกหนี้มีความประสงค์ขอปรับโครงสร้างหนี้	1,144	9.24	99,654,963.35	4.44
1.2 ลูกหนีมีความประสงค์จะ Refinance ไปสถาบันการเงินอื่น	2	0.01	38,000.00	0.001
1.3 ลูกหนี้กับธนาคารตกลงกันได้ด้วยเหตุผลอื่น เช่น ลูกหนี้ยินยอมชำระหนี้ส่วนที่ค้างชำระและขอผ่อนชำระตามงวดปกติต่อไป หรือลูกหนี้จะหาเงินมาชำระเพื่อปิดบัญชี	251	2.03	30,255,704.47	1.34
2. เจรจาไม่สำเร็จ	82	0.65	16,084,873.07	0.71
2.1 ลูกหนี้และธนาคารไม่สามารถตกลงเงื่อนไขในการชำระหนี้ได้	17	0.13	699,000.48	0.03
2.2 ลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ธนาคาร	18	0.14	1,687,439.30	0.07
2.3 ลูกหนี้ถูกส่งเรื่องเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายแล้ว เช่น อยู่ระหว่างการฟ้องร้อง, การบังคับคดี เป็นต้น	47	0.38	13,698,433.29	0.61
3. ลูกหนี้ขอยุติเรื่อง	10,975	89.07	2,097,732,214.90	93.48
3.1 ลูกหนี้ไม่ประสงค์ดำเนินการต่อ	6,345	51.40	1,442,188,722.47	64.27
3.2 ลูกหนี้ไม่เข้าร่วมการเจรจา	3,631	30.20	650,342629.04	28.98
3.3 ลูกหนี้ชำระหนี้หมดแล้ว	917	7.47	5,200,863.39	0.23
รวม	12,372	100.00	2,243,765,755.79	100.00

ที่มา: ธนาคารออมสินภาค 7 (2550)

3) ผลการอนุมัติสินเชื่อ

เมื่อธนาคารออมสินภาค 7 รับลูกหนี้ที่ไปลงทะเบียนขอความช่วยเหลือจากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ มาเข้าร่วมการเจรจาเพื่อหาแนวทางแก้ไขหนี้สิน โดยพิจารณาอนุมัติสินเชื่อภายใต้หลักเกณฑ์การพิจารณาปัจจัย 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยที่หนึ่ง การกู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบและหนี้ในระบบ ปัจจัยที่สอง ลูกหนี้มีภาระหนี้ไม่เกิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

100,000 บาท ปัจจัยที่สาม จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ 30 ปัจจัยที่สี่ มีหลักประกันสินเชื่อ และปัจจัยที่ห้า ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ โดยมีเป้าหมายของการแก้ไขปัญหาหนี้สินในปี 2548 จำนวน 1,299 ราย ในวงเงิน 97 ล้านบาท ในปี 2549 จำนวน 270 ราย ในวงเงิน 15 ล้านบาท ผลการดำเนินงานพบว่า ธนาคารออมสินสามารถอนุมัติสินเชื่อได้ 176 ราย วงเงินกู้ 7.25 ล้านบาท ในปี 2548 ส่วนในปี 2549 อนุมัติสินเชื่อได้ 132 ราย วงเงินกู้ 6.72 ล้านบาท จึงอาจกล่าวได้ว่าธนาคารออมสินภาค 7 ไม่สามารถดำเนินการอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนได้ตามเป้าหมาย (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ผลการดำเนินงานสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ปี 2548-2549

รายการ	ค่าเกณฑ์วัด					ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้
	1	2	3	4	5		
ปี 2548							
1.จำนวนรายที่อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	<1,299	-	1,299	1,364	1,429	176	1
2.จำนวนเงินที่อนุมัติสินเชื่อ(ล้านบาท)	<97	-	97	102	107	7.25	1
ปี 2549							
1.จำนวนรายที่อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	<270	-	270	284	298	132	1
2.จำนวนเงินที่อนุมัติสินเชื่อ(ล้านบาท)	<15	-	15	15.8	16.6	6.72	1

ที่มา : รายงานประเมินผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน ประจำปี 2548 และ 2549

4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาให้ สินเชื่อในโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาให้สินเชื่อในโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างลูกหนี้ที่ลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ซึ่งผ่านการเข้าร่วมการเจรจาแก้ไขหนี้แล้ว และยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสิน โดยแบ่งเป็นลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จำนวน 100 คน และลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จำนวน 100 คน เพื่อดูว่าในแต่ละกลุ่มมีปัจจัยอะไรที่ทำให้ได้รับอนุมัติสินเชื่อหรือไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3.1) ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการ ศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) **เพศ** ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.50 และเป็นเพศชาย จำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.50 แสดงให้เห็นว่า เพศหญิง ไปลงทะเบียนแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนมากกว่าเพศชาย

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.00 และเพศชาย จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 เพศหญิงและเพศชายมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 51.00 และร้อยละ 49.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 เพศของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

เพศ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	42	42.00	49	49.00	91	45.50
หญิง	58	58.00	51	51.00	109	54.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

2) อายุ ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มี อายุระหว่าง 31-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.50 รองลงมามีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.50 และอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมามีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.00 และอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมามีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.00 และอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-49 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยทำงาน (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 อายุของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

อายุ (ปี)	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	11	11.00	7	7.00	18	9.00
31-49 ปี	68	68.00	53	53.00	121	60.50
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	21	21.00	40	40.00	61	30.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

3) สถานภาพสมรส ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 16.50 และสถานภาพหม้าย คิดเป็นร้อยละ 3.50

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า สถานภาพสมรสแล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.00 รองลงมาสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 14.00 และสถานภาพหม้าย คิดเป็นร้อยละ 5.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า สถานภาพสมรส มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.00 รองลงมาสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 19.00 และสถานภาพหม้าย คิดเป็นร้อยละ 2.00

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ตารางที่ 4.10)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.10 สถานภาพสมรสของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

สถานภาพสมรส	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	14	14.00	19	19.00	33	16.50
สมรส	81	81.00	79	79.00	160	80.00
หม้าย	5	5.00	2	2.00	7	3.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

4) ระดับการศึกษา ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.00 และการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.00

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.00 และการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.00 และการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.00

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แต่อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า ลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจำนวนมาก อาจเนื่องมาจากระดับการศึกษาต่ำ ทำให้ได้รับรายได้จากการประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย และไม่เพียงพอต่อการส่งชำระหนี้ จึงทำให้ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ (ตารางที่ 4.11)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.11 ระดับการศึกษาของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติ สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

ระดับการศึกษา	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	78	78.00	98	98.00	176	88.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	22	22.00	2	2.00	24	22.00
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

5) อาชีพ ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 61.50 อาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 34.00 และ ไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ โดยอาชีพที่มีรายได้ประจำ เป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 47.50 เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.00 ส่วนลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ เป็นอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 33.50 เป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 0.50

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 54.00 โดยแบ่งเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 28.00 และข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 26.00 และอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 46.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 69.00 โดยแบ่งเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 67.00 และข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.00 รองลงมาคืออาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 22.00 โดยแบ่งเป็นค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 21.00 เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ1.00 และไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 9.00

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย และกลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ตารางที่ 4.12)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 อาชีพของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

อาชีพ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.อาชีพที่มีรายได้ประจำ	54	54.00	69	69.00	123	61.50
1.1 พนักงานบริษัทเอกชน	28	28.00	67	67.00	95	47.50
1.2 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	26	26.00	2	2.00	28	14.00
2.อาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ	46	46.00	22	22.00	68	34.00
2.1 ค้าขาย	46	46.00	21	21.00	67	33.50
2.2 เกษตรกร			1	1.00	1	0.50
3. ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-	-	9	9.00	9	4.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

6) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนน้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.00 ระหว่าง 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.50 และตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.00 น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00 ตั้งแต่ 20,001บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนน้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.00 ระหว่าง 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.00 และตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.00

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ซึ่งสามารถจัดสรรสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและผ่อนชำระสินเชื่อให้แก่ธนาคาร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ได้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนน้อยกว่า 10,000 บาท ซึ่งอาจเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเท่านั้นไม่สามารถจัดสรรเงินมาส่งชำระค่างวดให้แก่ธนาคารได้ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลของการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติ สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน(บาท)	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000	42	42.00	80	80.00	122	61.00
10,000 – 20,000	52	52.00	17	17.00	69	34.50
20,001บาทขึ้นไป	6	6.00	3	3.00	9	4.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

7) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สมาชิกในครอบครัวมีงานทำทุกคน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สมาชิกในครอบครัวมีงานทำทุกคน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สมาชิกในครอบครัวมีงานทำทุกคน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 2 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน 1 คน (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงานของผู้ลงทะเบียน จำแนกตามผลของการพิจารณาการได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	19	19.00	12	12.00	31	15.50
1 คน	35	35.00	45	45.00	80	40.00
2 คน	41	41.00	35	35.00	76	38.00
3 คน	5	5.00	8	8.00	13	6.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

4.3.2) การเข้าโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน

การศึกษาการเข้าโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน หัวข้อนี้เป็นการศึกษาเพื่อดูว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการจากแหล่งใด สถานที่ที่ไปลงทะเบียน มีเหตุผลใดในการเข้าร่วมโครงการ และผลการเจรจาแก้ไขหนี้เป็นอย่างไร ซึ่งผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1) แหล่งการรับรู้ข้อมูล ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 26.83 รองลงมาคือรับรู้ข้อมูลจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.37 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 16.56 โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 16.35 จากหน่วยราชการในพื้นที่เช่น ที่ว่าการอำเภอ อบต. คิดเป็นร้อยละ 8.60 และรับรู้ข้อมูลจากพนักงานธนาคารของรัฐ เช่น ออมสิน ธกส. ธอส. คิดเป็นร้อยละ 6.29 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 24.90 รองลงมาคือจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 24.51 จากสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 18.68 จากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 14.40 จากหน่วยราชการในพื้นที่เช่น ที่ว่าการอำเภอ อบต. คิดเป็นร้อยละ 8.95 และรับรู้ข้อมูลจากพนักงานธนาคารของรัฐ เช่น ออมสิน ธกส. ธอส. คิดเป็นร้อยละ 8.56

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากวิทยุ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.09 รองลงมาคือจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.36 จากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 18.64 จากสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 14.09 จากหน่วยราชการในพื้นที่เช่น ที่ว่าการอำเภอ อบต. คิดเป็นร้อยละ 3.64 และรับรู้ข้อมูลจากพนักงานธนาคารของรัฐ เช่น ออมสิน ธกส. ธอส. คิดเป็นร้อยละ 3.64

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากวิทยุ และหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 แหล่งการรับรู้ข้อมูลของผู้ลงทะเบียน

แหล่งข้อมูล	ได้รับอนุมัตินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	37	14.40	41	18.64	78	16.35
วิทยุ	64	24.90	64	29.09	128	26.83
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ	48	18.68	31	14.09	79	16.56
หน่วยงานราชการในพื้นที่ เช่น ที่ว่าการอำเภอ อบต.	23	8.95	18	8.18	41	8.60
พนักงานธนาคารของรัฐ เช่น ออมสิน, ธกส., ธอส.	22	8.56	8	3.64	30	6.29
หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน	63	24.51	58	26.36	121	25.37
รวม	257	100.00	220	100.00	477	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ: สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) สถานที่ ที่ลงทะเบียน ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่ลงทะเบียนที่ ที่ว่าการอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 62.00 รองลงมาคือ อบต. คิดเป็นร้อยละ 24.50 และ เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่ลงทะเบียนที่ ที่ว่าการอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมาคือ อบต. คิดเป็นร้อยละ 24.00 และเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 8.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่ไปลงทะเบียนที่ ที่ว่าการอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 56.00 รองลงมาคืออบต. คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 19.00

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่ไปลงทะเบียนที่ ที่ว่าการอำเภอ โดยเอกสารหรือหลักฐานที่ใช้ประกอบการลงทะเบียน คือ บัตรประจำตัวประชาชน (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 สถานที่ ที่ลงทะเบียนของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง

สถานที่ ที่ลงทะเบียน	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ที่ว่าการอำเภอ	68	68.00	56	56.00	124	62.00
อบต.	24	24.00	25	25.00	49	24.50
เทศบาล	8	8.00	19	19.00	27	13.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

3) เหตุผลในการเข้าโครงการ ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้าโครงการ เพื่อหาแหล่งเงินกู้ใหม่ที่มีดอกเบี้ยถูกกว่าเพื่อจะได้นำเงินไปชำระหนี้สินที่มีอยู่ คิดเป็นร้อยละ 24.66 รองลงมาคือต้องการขยายเวลาในการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 17.45 ขอรับเงินจากรัฐบาลเพื่อนำไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 16.44 เพื่อขอลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 11.58 หาอาชีพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 10.07 ขอปลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 8.72 เพื่อพักชำระหนี้ชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 7.89 และขอปลอดดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 3.19 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้าโครงการ เพื่อขอรับเงินจากรัฐบาลเพื่อนำไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 22.87 รองลงมาคือหาแหล่งเงินกู้ใหม่ที่มีดอกเบี้ยถูกกว่าเพื่อจะได้นำเงินไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 20.73 ต้องการขยายเวลาในการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 18.90 เพื่อขอลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 13.72 ขอปลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 7.32 เพื่อพักชำระหนี้ชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 7.01 ขอปลอดดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 4.88 และหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 4.57

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการลงทะเบียนเพื่อหาแหล่งเงินกู้ใหม่ที่มีดอกเบี้ยถูกกว่าเพื่อจะได้นำเงินไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 29.48 รองลงมาคือหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 16.79 ต้องการขยายเวลาในการชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 15.67 ขอปลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 10.45 เพื่อพักชำระหนี้ชั่วคราวและขอลดหนี้ คิดเป็นร้อยละ 8.69 ขอรับเงินจากรัฐบาลเพื่อนำไปชำระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 8.58 และขอปลอดดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 1.11

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการลงทะเบียนเพื่อรับเงินช่วยเหลือจากรัฐ โดยไม่ต้องจ่ายคืนและหาแหล่งเงินกู้ใหม่ ดอกเบี้ยถูก เพื่อนำไปชำระหนี้สิน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีวัตถุประ สงค์ในการลงทะเบียนเพื่อหาแหล่งเงินกู้ใหม่ที่มีดอกเบี้ยถูกกว่าเพื่อจะได้นำเงินไปชำระหนี้สินและต้องการหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้สิน (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 เหตุผลในการเข้าโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน

เหตุผลในการเข้าโครงการ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินช่วยเหลือจากรัฐโดยไม่ต้องจ่ายคืน	75	22.87	23	8.58	98	16.44
หาแหล่งเงินกู้ใหม่ ดอกเบี้ยถูกเพื่อนำไปชำระหนี้สิน	68	20.73	79	29.48	147	24.66

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

เหตุผลในการเข้าโครงการ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขยายเวลาในการชำระหนี้	62	18.90	42	15.67	104	17.45
พักชำระหนี้ชั่วคราว	23	7.01	24	8.96	47	7.89
หาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้	15	4.57	45	16.79	60	10.07
ขอลดหนี้	45	13.72	24	8.96	69	11.58
ขอปลดหนี้	24	7.32	28	10.45	52	8.72
ขอปลอดดอกเบี้ย	16	4.88	3	1.11	19	3.19
รวม	328	100.00	268	100.00	596	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4) ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ยื่นขอกู้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนกับธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 200 ราย ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ส่วนใหญ่ ลูกหนี้มีความประสงค์ขอกู้สินเชื่อกับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 96.50 และขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.50

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า ทุกคนมีความความประสงค์ขอกู้สินเชื่อกับธนาคารออมสิน

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 พบว่า ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ส่วนใหญ่ ลูกหนี้มีความประสงค์ขอกู้สินเชื่อกับธนาคารออมสิน คิดเป็นร้อยละ 93.00 และขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว คิดเป็นร้อยละ 7.00

สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับและไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7 ส่วนใหญ่มีความความประสงค์ขอกู้สินเชื่อกับธนาคารออมสิน (ตารางที่ 4.18)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.18 ผลการเจรจาแก้ไขหนี้ของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง

ผลการเจรจาแก้ไขหนี้	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว	-	-	7	7.00	7	3.50
ขอกู้สินเชื่อกับธนาคารออมสิน	100	100.00	93	93.00	193	96.50
รวม	100	100.00	100	100.00	200	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

4.3.3) ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาให้สินเชื่อในโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค 7

ปัจจัยที่ธนาคารออมสินพิจารณาในการให้สินเชื่อ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1. การกู้เพื่อนำเงินไปชำระหนี้นอกระบบและหนี้ในระบบ ลูกหนี้ที่แจ้งวัตถุประสงค์ในการกู้ เพื่อนำเงินไปชำระหนี้สินนอกระบบหรือหนี้สินในระบบ จะได้รับการพิจารณาสินเชื่อ

2. มีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท ลูกหนี้ที่ลงทะเบียนแจ้งมูลหนี้ไว้กับศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ ไม่เกิน 100,000 บาท จะได้รับการพิจารณาสินเชื่อ

3. จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ ลูกหนี้ที่มีความสามารถในการชำระหนี้ให้แก่ธนาคารเป็นงวดรายเดือน โดยธนาคารใช้เกณฑ์การพิจารณาจากสัดส่วนของเงินงวดต่อรายได้ของลูกหนี้ต่อเดือน ลูกหนี้ที่มีสัดส่วนของเงินงวดต่อรายได้ของลูกหนี้ต่อเดือนไม่เกินร้อยละ 30 จะถือว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ และจะได้รับการพิจารณาสินเชื่อสินเชื่อ

4. ความมั่นคงของหลักประกัน ได้แก่

1) บุคคลค้ำประกัน ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ 1 คนสามารถค้ำประกันในวงเงินกู้ไม่เกิน 30,000 บาท

2) สมุดบัญชีเงินฝากออมสิน ต้องเป็นสมุดบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้กับธนาคารออมสินสาขาที่ลูกหนี้มีความประสงค์จะไปขอกู้สินเชื่อ โดยสามารถนำมาค้ำประกันเงินกู้ได้ 100% ของมูลค่าเงินฝากในบัญชี

3) สลากออมสิน ต้องเป็นสลากออมสินที่ซื้อจากธนาคารออมสินสาขาที่ลูกหนี้มีความประสงค์จะไปขอกู้สินเชื่อ โดยสามารถนำมาค้ำประกันเงินกู้ได้ ตามมูลค่าของสลากเมื่อถอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คืนก่อนครบอายุสลากในปีที่ 1 (สลากออมสิน 1 หน่วยมีมูลค่า 50 บาท สามารถนำมาค้ำประกันเงินกู้ได้ 48.50 บาทต่อมูลค่าสลาก 1 หน่วย)

4) โฉนดที่ดิน ที่ดินพร้อมอาคาร ห้องชุด สิทธิการเช่า ให้กู้ได้ 100 % ของราคาประเมิน โดยหลักประกันต้องมีที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีความเจริญ มีไฟฟ้า และสาธารณูปโภค มีทางเข้าออกเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่รถยนต์สามารถเข้าออกสะดวก

ทั้งนี้ จากหลักประกันทั้ง 4 ข้อข้างต้น ลูกหนี้ที่นำหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมายื่นเป็นหลักประกันในการขอกู้ จะได้รับการพิจารณาสินเชื่อ

5. การมีประวัติหนี้ค้างชำระ ลูกหนี้ที่ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินหรือเจ้าหนี้รายเดิม จะได้รับการพิจารณาสินเชื่อ

ผู้ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน จะต้องมี**คุณสมบัติครบตามปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย**ที่กล่าวถึงข้างต้น สำหรับผู้ที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ตั้งแต่หนึ่งปัจจัยขึ้นไป จะไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาให้สินเชื่อโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชนของธนาคารออมสินภาค **7** สำหรับกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

ปัจจัยที่ 1 การกู้เพื่อนำเงินไปชำระหนี้นอกระบบและหนี้ในระบบ

ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเพื่อนำเงินไปชำระหนี้คืนเจ้าหนี้นอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 58.03 รองลงมากู้เพื่อนำเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 18.13 กู้เพื่อชำระหนี้ในระบบ ร้อยละ10.88 กู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว ร้อยละ 8.81 และกู้เพื่อซื้อหรือปรับปรุงบ้านที่อยู่อาศัย ร้อยละ 4.15 ตามลำดับ อาจสรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบและหนี้ในระบบ มีจำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.91

ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกคน กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบ โดยลูกหนี้ที่กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบ มีจำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.00 และลูกหนี้ที่กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00

สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จำนวน 93 ราย เนื่องจากไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ มีจำนวนมากถึง 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.51 ซึ่งประกอบด้วยลูกหนี้จำนวน 35 ราย กู้เงินเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 37.60 ลูกหนี้จำนวน 17 ราย กู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 18.30 และลูกหนี้จำนวน 8 ราย กู้เพื่อนำเงินไปซื้อหรือปรับปรุงบ้าน คิดเป็นร้อยละ 8.60 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการศึกษาสำหรับปัจจัยนี้สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อนั้นเป็นเพราะมีวัตถุประสงค์ในการนำเงินกู้ไปใช้ในลักษณะอื่นๆ ที่ไม่ใช่การนำไปชำระหนี้นอกระบบหรือหนี้ในระบบ (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 วัตถุประสงค์ในการกู้เงินของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กู้เพื่อชำระหนี้ในระบบ	14	14.00	7	7.50	21	10.88
กู้เพื่อชำระหนี้นอกระบบ	86	86.00	26	28.00	112	58.03
กู้เพื่อนำเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ			35	37.60	35	18.13
กู้เพื่อซื้อ/ปรับปรุงบ้านที่อยู่อาศัย			8	8.60	8	4.15
กู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว			17	18.30	17	8.81
รวม	100	100.00	93	100.00	193	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ปัจจัยที่ 2 มีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท

ก่อนการเข้าร่วมโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน พบว่าลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 193 ราย ส่วนใหญ่มีภาระหนี้10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.76 รองลงมามีภาระหนี้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 14.51 และน้อยที่สุดมีภาระหนี้ 80,001-90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.63

ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกคนมีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีภาระหนี้ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมามีภาระหนี้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 19.00 น้อยที่สุดมีภาระหนี้ 80,001-90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.00 โดยลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ มีภาระหนี้สินโดยเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการฯ 42,000 บาท

สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ มีจำนวน 8 คนที่มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.60 โดยส่วนใหญ่มีภาระหนี้ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.65 รองลงมามีภาระหนี้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ20.43 และน้อยที่สุดมีภาระหนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

70,001-80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.15 โดยลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ มีภาระหนี้สินโดยเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ 30,200 บาท

ผลการศึกษาสำหรับปัจจัยนี้สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกรายมีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท สำหรับลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท มีลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อเพียง 8 ราย ที่มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.60 (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ภาระหนี้สินที่มีก่อนเข้าร่วมโครงการฯของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง

ภาระหนี้สินที่มีก่อนเข้าร่วมโครงการฯ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<10,000 บาท			22	23.65	22	11.40
10,001-20,000 บาท	23	23.00	19	20.43	42	21.76
20,001-30,000 บาท	19	19.00	9	9.68	28	14.51
30,001-40,000 บาท	11	11.00	9	9.68	22	11.40
40,001-50,000 บาท	16	16.00	10	10.75	26	13.47
50,001-60,000 บาท	9	9.00	5	5.38	15	7.77
60,001-70,000 บาท	7	7.00	3	3.23	10	10.75
70,001-80,000 บาท	6	6.00	2	2.15	8	8.60
80,001-90,000 บาท	4	4.00	3	3.23	7	3.63
90,001-100,000 บาท	5	5.00	3	3.23	8	8.60
100,000 บาทขึ้นไป			8	8.60	8	8.60
รวม	100	100.00	93	100.00	193	100.00
ค่าเฉลี่ย	42,000		30,200			

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ปัจจัยที่ 3 จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้

ปัจจัยด้านจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เป็นเกณฑ์สำหรับการพิจารณาความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือน โดยพิจารณาจากสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ของลูกหนี้ กล่าวคือ ลูกหนี้ที่มีสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ30 ถือว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ จึงมีสิทธิได้รับการพิจารณาสินเชื่อ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่างร้อยละ10.01 -20.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ56.99 รองลงมา มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่างร้อยละ20.01-30.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ15.54 และน้อยที่สุด มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่างร้อยละ 40.01-50.00 และมากกว่าร้อยละ 50.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ 3.11

ลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกคน มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดไม่เกินร้อยละ 30 ของรายได้ โดยลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่าง10.01 -20.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ 73.00 รองลงมาคือ มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดไม่เกินร้อยละ10.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ15.00 และน้อยที่สุด มีสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่าง 20.01-30.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ12.00 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 14.60

ลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อที่มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดเกินร้อยละ 30 ของรายได้ มีจำนวน 24 ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ25.81 โดยลูกหนี้ที่มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่างร้อยละ 30.01-40.00 ของรายได้ คิดเป็นร้อยละ 12.90 และลูกหนี้ที่มีสัดส่วนเงินผ่อนชำระรายงวดอยู่ระหว่างร้อยละ 40.01-50.00 ของรายได้ และร้อยละ50.00 ของรายได้ มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.45 โดยค่าเฉลี่ยของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 25.81

ผลการศึกษาสำหรับปัจจัยนี้สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกราย มีสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ต่อเดือน ไม่เกินร้อยละ 30 สำหรับลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ต่อเดือน ไม่เกินร้อยละ 30 มีเพียง 24 ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ25.81 ที่มีสัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ต่อเดือน เกินร้อยละ 30 (ตารางที่ 4.21)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.21 จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้

สัดส่วนของเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้(%)	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
≤10.00 %	15	15.00	14	15.05	29	15.03
10.01 -20.00%	73	73.00	37	39.78	110	56.99
20.01-30.00%	12	12.00	18	19.35	30	15.54
30.01-40.00%			12	12.90	12	6.22
40.01-50.00%			6	6.45	6	3.11
>50.00%			6	6.45	6	3.11
รวม	100	100.00	93	100.00	193	100.00
ค่าเฉลี่ย	14.60%		25.81%			

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ปัจจัยที่ 4 ความมั่นคงของหลักประกัน

ลูกหนี้ที่มีหลักประกันสินเชื่อ ประเภทบุคคล หรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน จะได้รับการพิจารณาให้สินเชื่อ โดยผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่ใช้บุคคลที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 75.13 รองลงมาคือหลักทรัพย์ประเภท นส.3 โฉนดที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 6.74 และมีลูกหนี้ที่ไม่มีหลักประกัน คิดเป็นร้อยละ 18.13

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกคนมีหลักประกันสินเชื่อ โดยพบว่า ส่วนใหญ่ใช้บุคคลบุคคลที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจค้ำประกัน มีจำนวนสูงถึง 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00 และหลักทรัพย์ค้ำประกันเพียงส่วนน้อย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ เนื่องจากไม่มีหลักประกัน มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60

ผลการศึกษาสำหรับปัจจัยนี้สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกรายมีหลักประกันสินเชื่อ สำหรับลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อเนื่องจากไม่มีหลักประกันสินเชื่อ มีจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ37.60 (ตารางที่ 4.22)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.22 หลักประกันสินเชื่อ

หลักประกันสินเชื่อ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	93	93.00	52	55.90	145	75.13
นส.3 ก.โฉนดที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง	7	7.00	6	6.50	13	6.74
ไม่มีหลักประกัน			35	37.60	35	18.13
รวม	100	100.00	93	100.00	193	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ **:** ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ปัจจัยที่ 5 การมีประวัติหนี้ค้างชำระ

ปัจจัยด้านการมีประวัติหนี้ค้างชำระ ลูกหนี้ที่ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระจะได้รับการพิจารณาให้สินเชื่อ ส่วนลูกหนี้ที่มีประวัติการผิดนัดชำระจะไม่ได้รับการพิจารณาให้สินเชื่อ ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนใหญ่ ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 63.21 รองลงมามีประวัติการส่งชำระน้อยกว่าเงินงวดตามที่ระบุในสัญญากู้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ18.65 มีประวัติการส่งชำระช้ากว่าเวลาที่กำหนด จำนวน 27คน คิดเป็นร้อยละ 13.99 และมีประวัติไม่ส่งชำระเลย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.15

สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อพบว่า ลูกหนี้ทุกคนไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ

ส่วนลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ เนื่องจากมีประวัติหนี้ค้างชำระ มีจำนวนทั้งสิ้น 71 คน คิดเป็นร้อยละ 76.34 โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีประวัติการส่งชำระน้อยกว่าเงินงวดตามที่ระบุในสัญญากู้ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ38.71 รองลงมามีประวัติการส่งชำระช้ากว่าเวลาที่กำหนด จำนวน 27คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 และน้อยที่สุดคือมีประวัติไม่ส่งชำระเลย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 ตามลำดับ

ผลการศึกษาสำหรับปัจจัยนี้สรุปได้ว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกรายไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ ส่วนลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 76.34 (ตารางที่ 4.23)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.23 การมีประวัติหนี้ค้างชำระ

ประวัติหนี้ค้างชำระ	ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ	100	100.00	22	23.66	122	63.21
มีประวัติการส่งชำระช้ากว่าเวลาที่กำหนด			27	29.03	27	13.99
มีประวัติการส่งชำระน้อยกว่าเงินงวดตามที่ระบุในสัญญากู้			36	38.71	36	18.65
มีประวัติไม่ส่งชำระ			8	8.60	8	4.15
รวม	100	100.00	93	100.00	193	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 100 คน ประกอบด้วยลูกหนี้ที่มีหนี้สินนอกระบบ จำนวน 86 คน และลูกหนี้ในระบบ จำนวน 14 คน ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทุกราย มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อทั้ง 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยแรก การกู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบและหนี้ในระบบ ลูกหนี้ร้อยละ 86.00 กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบ ร้อยละ 14.00 กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบ ปัจจัยที่สอง ลูกหนี้ทุกรายมีภาระหนี้สินไม่เกิน 100,000 บาท และภาระหนี้สินโดยเฉลี่ยเท่ากับ 42,000 บาท ปัจจัยที่สาม ลูกหนี้ทุกรายมีจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ 30 ซึ่งจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้โดยเฉลี่ย เท่ากับร้อยละ 14.60 ปัจจัยที่สี่ หลักประกันสินเชื่อ ลูกหนี้ทุกรายมีหลักประกันสินเชื่อ โดยร้อยละ 93.00 ใช้ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นหลักประกันสินเชื่อ และปัจจัยที่ห้า การมีประวัติหนี้ค้างชำระ พบว่าลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อทุกรายไม่มีประวัติการมีหนี้ค้างชำระ

สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคารออมสินภาค 7 จำนวน 93 ราย เมื่อวิเคราะห์จากปัจจัยการพิจารณาให้สินเชื่อ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยแรก ลูกหนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบหรือหนี้ในระบบ คิดเป็นร้อยละ 64.51 ปัจจัยที่สอง ลูกหนี้มีภาระหนี้สินเกินกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.60 ปัจจัยที่สาม จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 คิดเป็นร้อยละ 25.81 ปัจจัยที่สี่ลูกหนี้ไม่มีหลักประกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 37.60 และปัจจัยที่ห้า ลูกหนี้มีประวัติการเป็นหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 76.34

4.3.4) สรุปปัจจัยที่มีผลทำให้ลูกหนี้ไม่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อ

สำหรับลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ เมื่อวิเคราะห์จากปัจจัยการพิจารณาให้สินเชื่อซึ่งมีทั้งหมด 5 ปัจจัย พบว่า ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อจำนวน 2 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 48.39 รองลงมา มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์จำนวน 1 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 24.73 มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์จำนวน 3 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 19.35 มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์จำนวน 4 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 6.45 และมีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์จำนวน 5 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 1.08 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายละเอียดของลูกหนี้ที่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ 1 ปัจจัย พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ11.82 รองลงมาคือ การมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 7.53 ไม่มีหลักประกันสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 4.30 และมีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ1.08 ตามลำดับ

ส่วนลูกหนี้ที่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ 2 ปัจจัย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบและเคยมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 21.51 รองลงมาคือลูกหนี้ไม่มีหลักประกันสินเชื่อและมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ10.75 ส่วนจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 6.45 ลูกหนี้ที่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบและไม่มีหลักประกันสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ5.38 สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ และจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 กับการที่ลูกหนี้มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาทและมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 2.15 เท่ากัน

สำหรับลูกหนี้ที่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ 3 ปัจจัยรวมกัน ได้แก่ การที่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ จำนวนเงินผ่อนชำระไม่เพียงพอ และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 7.51 รองลงมาคือการที่ลูกหนี้ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ ไม่มีหลักประกันสินเชื่อและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 6.45 ส่วนจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 การไม่มีหลักประกันสินเชื่อและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ2.15 สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาท และมีประวัติหนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ค้างชำระ กับลูกหนี้ที่ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 และไม่มีหลัก ประกันสินเชื่อ รวมทั้งลูกหนี้ที่จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาทและมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 1.08 เท่ากัน

ลูกหนี้ที่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อทั้ง 4 ปัจจัยรวมกันได้แก่ การที่ลูกหนี้ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ มีภาระหนี้เกินกว่า 100,000 บาท ไม่มีหลักประกันสินเชื่อ และมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ 5.38 และการที่ลูกหนี้ไม่ได้กู้เงินเพื่อนำไปชำระหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ ไม่มีหลักประกันสินเชื่อ จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ เกินกว่าร้อยละ 30 และมีประวัติหนี้ค้างชำระ คิดเป็นร้อยละ1.08 ตามลำดับ

สำหรับลูกหนี้ที่มีปัจจัยไม่ตรงตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อทั้ง 5 ปัจจัย คิดเป็นร้อยละ 1.08 (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 จำนวนปัจจัยที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างของธนาคารออมสินภาค 7

ปัจจัยที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ	จำนวน	ร้อยละของลูกหนี้ทั้งหมดที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ
1. ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ 1 ปัจจัย		
1.1 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน	11	11.82
1.2 มูลหนี้หรือภาระหนี้สิน	1	1.08
1.3 หลักประกันสินเชื่อ	4	4.30
1.4 การมีประวัติหนี้ค้างชำระ	7	7.53
รวม	23	24.73
2. ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ 2 ปัจจัย		
2.1 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	20	21.51
2.2 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินและจำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้	2	2.15
	5	5.38
2.3 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงินและหลักประกันสินเชื่อ	2	2.15
2.4 ภาระหนี้สินและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	6	6.45
2.5 จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	10	10.75
2.6 หลักประกันสินเชื่อและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ		
รวม	45	48.39

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัจจัยที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ	จำนวน	ร้อยละของลูกหนี้ทั้งหมดที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ
3. ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ 3 ปัจจัย		
3.1 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน ภาระหนี้สินและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	1	1.08
3.2 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ และหลักประกันสินเชื่อ	1	1.08
3.3 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน ความสามารถในการชำระหนี้และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	7	7.51
3.4 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน หลักประกันสินเชื่อ และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	6	6.45
3.5 จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ ภาระหนี้สินและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	1	1.08
3.6 จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ หลักประกันสินเชื่อ และ การมีประวัติหนี้ค้างชำระ	2	2.15
รวม	18	19.35
4.ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ 4 ปัจจัย		
4.1 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน ภาระหนี้สิน หลักประกันสินเชื่อและการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	1	1.08
4.2 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ หลักประกันสินเชื่อ และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	5	5.38
รวม	6	6.45
5. ไม่ผ่านหลักทั้งเกณฑ์ 5 ปัจจัย		
5.1 วัตถุประสงค์ในการขอกู้เงิน ภาระหนี้สิน จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้ หลักประกันสินเชื่อ และการมีประวัติหนี้ค้างชำระ	1	1.08
รวม	1	1.08
รวมทั้งสิ้น	93	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

หมายเหตุ : ลูกหนี้ 7 คน ขอยุติเรื่องเนื่องจากเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการแล้ว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4) รูปแบบของสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารออมสินภาค 7 หลังการเข้าร่วมโครงการ

หลังจากที่ลูกหนี้เข้าร่วมโครงการแก้ไขหนี้สินภาคประชาชน เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเจรจาแก้ไขหนี้ การยื่นขอสินเชื่อ และธนาคารออมสินจะพิจารณาให้สินเชื่อตามปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ต้องเป็นการกู้เพื่อวัตถุประสงค์ในการชำระหนี้นอกระบบหรือหนี้ในระบบ มีภาระหนี้ไม่เกิน 100,000 บาท มีความสามารถผ่อนชำระหนี้คืนธนาคารได้ มีหลักประกันสินเชื่อที่มั่นคง และต้องเป็นผู้ที่ไม่มีประวัติหนี้ค้างชำระ ผลการพิจารณาสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นลูกหนี้ในระบบ 14 ราย และลูกหนี้นอกระบบ 86 ราย สรุปได้ดังนี้

1) วงเงินอนุมัติสินเชื่อหลังการเข้าร่วมโครงการ ลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติสินเชื่อในวงเงินระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมาได้รับวงเงินอนุมัติ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 19.00 และได้รับวงเงินอนุมัติน้อยที่สุด 80,001-90,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.00 โดยวงเงินที่ได้รับอนุมัติจะเท่ากับภาระหนี้สินที่แจ้งไว้ในขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือตามมาตรการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน ซึ่งวงเงินอนุมัติสินเชื่อโดยเฉลี่ย เท่ากับ 42,000 บาท (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 วงเงินอนุมัติสินเชื่อหลังการเข้าร่วมโครงการ

วงเงินอนุมัติสินเชื่อ	จำนวนลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ	
	คน	ร้อยละ
10,001-20,000 บาท	23	23.00
20,001-30,000 บาท	19	19.00
30,001-40,000 บาท	11	11.00
40,001-50,000 บาท	16	16.00
50,001-60,000 บาท	9	9.00
60,001-70,000 บาท	7	7.00
70,001-80,000 บาท	6	6.00
80,001-90,000 บาท	4	4.00
90,001-100,000 บาท	5	5.00
รวม	100	100.00
ค่าเฉลี่ย 42,000 บาท		

ที่มา: จากการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2) ระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ ลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการและผ่านการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ ส่วนใหญ่มีระยะเวลากู้ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมามีระยะเวลาการกู้ 1 และ 2 ปี ในสัดส่วนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 25.00 ระยะเวลาในการกู้ 5 ปีมีเพียงส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.00 และระยะเวลาการกู้ที่น้อยที่สุดคือ 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 ซึ่งสอดคล้องกับวงเงินอนุมัติสินเชื่อโดยถ้าอนุมัติสินเชื่อให้ในวงเงินต่ำ ระยะเวลาการผ่อนชำระก็จะสั้น แต่ถ้าวงเงินอนุมัติสินเชื่อค่อนข้างสูง ธนาคารจะพิจารณาให้ระยะเวลาในการผ่อนชำระที่ยาวนานขึ้น ซึ่งมีระยะเวลากู้โดยเฉลี่ย 3 ปี (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 ระยะเวลากู้

ระยะเวลากู้	จำนวนลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ	
	คน	ร้อยละ
1 ปี	25	25.00
2 ปี	25	25.00
3 ปี	28	28.00
4 ปี	10	10.00
5 ปี	12	12.00
รวม	100	100.00
ค่าเฉลี่ย 3 ปี		

ที่มา: จากการศึกษา

3) จำนวนเงินผ่อนชำระ หรือจำนวนเงินงวดที่ลูกหนี้ต้องผ่อนชำระคืนธนาคารเป็นรายเดือน หลังจากได้รับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อแล้ว ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีภาระต้องผ่อนชำระเงินงวดต่อเดือนในอัตราเดือนละ1,501-2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ40.00 รองลงมาอัตราเดือนละ 1,001-1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.00 อัตราเดือนละ 2,501-3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.00 อัตราเดือนละ 2,001-2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ20.00 และอัตราเดือนละไม่เกิน1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.27)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่4.27 จำนวนเงินผ่อนชำระ

จำนวนเงินผ่อนชำระรายงวดต่อรายได้	จำนวนลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ	
	คน	ร้อยละ
<1,000 บาท	3	3.00
1,001-1,500 บาท	32	32.00
1,501-2,000 บาท	40	40.00
2,001-2,500 บาท	20	20.00
2,501-3,000 บาท	25	25.00
รวม	100	100.00
ค่าเฉลี่ย = 1,700 บาท		

ที่มา: จากการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved